

Stichting
tegen Kanker

**E-sigaret:
wetgeving, gebruik en vapinggedrag bij jongeren**

Suzanne Gabriels, expert tabakspreventie

3 speerpunten in onze werking (TABAK)

Stichting
tegen Kanker

- **Soft on smokers**
- **Hard on industry**

Tabakstop

www.tabakstop.be
0800 111 00

Draagvlak voor beleidsmaatregelen

Reclameverbod
👍 69%

Uitstalverbod
👍 62%

OPINIE

'Een sigaret dooft uit, maar niet de
spitsvondigheid van tabaksbedrijven'

**Smoke Free
Partnership**
a world without tobacco

- **Generatie Rookvrij**

Alliantie voor een
**rookvrije
samenleving**

**Generatie
Rookvrij**

Wetgeving e-sigaret

- **Tobacco Products Directive 2014/40/EU**
- **Resultaat van een complex beslissingsproces:**
voorstel van de Europese Commissie (dec 2012) en compromis tussen de Europese Raad en het Europees parlement
- **TPD 2014/14/EU:**
goedgekeurd op 3 april 2014
gepubliceerd op 29 april 2014
- **Lidstaten kregen 2 jaar tijd om te implementeren:**
mei 2016

- **Verbod op snus wordt behouden**
 - Snus = pruimtabak (= tabaksproduct)**
 - Nieuwe vorm: snus zonder tabak, met nicotine**
- **Lichte verstrenging van regels voor snus:
tekstwaarschuwingen op 35% van de verpakking
langs twee kanten**
“Dit product schaadt uw gezondheid en ...”

Strategie tabaksindustrie

Harm Reduction - multi category approach

Toxicants released¹

HIGH

LOW

Conventional cigarettes

Tobacco heating products

Traditional oral products

Vapour products (e-cigarettes)

Modern oral products

Nicotine replacement therapy

- It is widely accepted that the **harm associated with smoking** is caused by **inhaling smoke** produced by **burning tobacco** and not by nicotine
- Our potentially reduced risk products (PRRPs), which comprise vapour, THPs and oral products, involve no combustion, release far **fewer and lower levels of toxicants** compared to cigarettes, and have the **potential to be significantly less harmful to health**

Noot: THR activisten vragen naar aparte regels voor RRP (Reduced Risks Products)

Risico = TPD wordt lege doos bij volgende revisie

- **Verplichte notificatieprocedure**

Lijst site FOD V: <https://www.health.belgium.be/nl/notificatie-van-e-sigaretproducten-1>

- **Regels voor dosering/max. hoeveelheid**

*max 20 mg/ml nicotine ↔ **JUUL VS***

navulflesjes van max 10 ml

cartouche/tankje/clearomizer van max 2 ml e-liquid

- **Gezondheidswaarschuwingen**

bijsluiter + ingrediëntenlijst

“Dit product bevat de zeer verslavende stof nicotine. Het gebruik ervan wordt afgeraden voor niet-rokers”

- **Verbod op “cross-border” reclame**

- **Kindveilige sluitingen en veilige bediening (lekvrij)**

- E-sigaretten zonder nicotine
- Thema's die de TPD niet behandelt, zoals:

Reclame (België: idem regels als voor tabak) ↔ JUUL VS

Verkooppunten (België: vapeshops e.a. / verbod online verkoop)

Leeftijdsgrens (België: idem tabak = 18j)

Gebruik openbare plaatsen (B: idem tabak)

→ Onze tabakswet (soortgelijke producten)

→ België strenger dan meeste EU landen

→ Advies HGR (2015): update 2020

<https://www.health.belgium.be/nl/advies-9265-elektronische-sigaret>

17 december 2019

WETSVOORSTEL

tot bescherming van
de niet-rokers door de algemene verspreiding
en aanvaarding van de elektronische sigaret
tegen te gaan

(ingediend door mevrouw Catherine Fonck)

- **Onafhankelijke informatie toevoegen aan bijsluiter (dual gebruik)**
- **Via MB een beperkte lijst van toegestane smaakjes, aroma's opstellen**
- **Daarna een verbod voor alle andere smaakjes**

- **Eénkleurige neutrale uitvoering (NP)**
- **Geen communicatie over voordelen of heilzame gevolgen**
- **Persoonlijk onthaalgesprek etc.**

30 april 2020

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 oktober 2016 inzake de vervaardiging en het in de handel brengen van elektronische sigaretten met het oog op een verbod op aroma's in elektronische sigaretten

(ingediend door mevrouw Els Van Hoof)

Wetgeving in de toekomst?

Rookstopmiddel? Welke taksen heffen?

- **Assessment of EU TPD, May 2021:**
 - **evalute the impact of e-cig as a cessation tool**
 - **SCHEER rapport** (Scientific committee on health, environmental and emerging risks)
- **Taxatie?**
 - **Europese Raad juli 2020 :**
e-sig & HTP vallen onder de EU Tobacco Excise Dir.
 - **UK ziet het anders: taxatie in verhouding tot risico**
 - **Ierland:**
6 cent/ml
= + 10 à 25%

The Irish Heart Foundation is urging the government to introduce an excise tax of 6 cents per millilitre on e-cigarette liquid — which would add in the region of 10-25% to the price of e-cigarettes. It is also calling on the government to increase the cost of the most popular price category of cigarettes from its current level of €13.70 to €20 through a series of five annual tax increases.

Chris Macey, Irish Heart Foundation head of advocacy, said e-cigarettes must be priced out of the purchasing reach of children and adolescents, but remain affordable for adults who are using them as a smoking cessation device.

He said: "Any e-cigarette excise tax must be accompanied by a larger increase in tobacco excise tax to ensure users are deterred from moving back to traditional cigarettes, and roll-your-own as the balance of current evidence suggests they are significantly more harmful to health."

Gebruik e-sigaret

Country vaping prevalence

Year of survey

2017 ^[1,2]

Currently vape - total adult population

4,0% ^[1,2]

Ever tried/ever vaped - total adult population

16,0% ^[1,2]

Duitsland

2%

12%

Nederland

2%

15%

Frankrijk

4%

24%

UK

6,2%

18%

Tabel 21 | Gebruik van de elektronische sigaret in België 2018

		Jongeren (15-24)	Mannen (15+ jaar)	Vrouwen (15+ jaar)	Totaal (15+ jaar)
Percentage van de bevolking dat...		%	%	%	%
de e-sigaret reeds geprobeerd heeft	(ooit)	25,4	19,4	11,9	15,5
de e-sigaret momenteel gebruikt		5,5	5,6 (>)	2,7	4,1
de e-sigaret dagelijks gebruikt	(dagelijks)	0,6 (<)	1,8	1,0	1,4
e-vloeistoffen met nicotine gebruikt (of beide)		1,2 (<)	4,1	1,7	2,9
niet rookte alvorens de e-sigaret te gebruiken		1,7 (>)	0,7	0,3	0,5

Tabel 22 | Gebruik van de elektronische sigaret in het Vlaams Gewest 2018

	Jongeren (15-24)	Mannen (15+ jaar)	Vrouwen (15+ jaar)	Totaal (15+ jaar)
Percentage van de bevolking dat...	%	%	%	%
de e-sigaret reeds geprobeerd heeft	23,0	18,7	10,1	14,4
de e-sigaret momenteel gebruikt	6,2	5,8	3,1	4,4
de e-sigaret dagelijks gebruikt	0,2	1,7	1,1	1,4
e-vloeistoffen met nicotine gebruikt (of beide)	3,4	4,4	1,8	3,1
niet rookte alvorens de e-sigaret te gebruiken	2,6 (>)	0,9	0,4	0,6

Niet rookte alvorens – Brussel:

0,2 (=)

0,2

Niet rookte alvorens – Wallonië:

0,8 (>)

0,2

	↓			↓
	Jongeren (15-24)	Mannen (15+ jaar)	Vrouwen (15+ jaar)	Totaal (15+ jaar)
Percentage gebruikers van de e-sigaret dat...	%	%	%	%
een zelf te vullen type gebruikt	92,3	86,0	62,2	77,7
e-vloeistoffen met nicotine gebruikt (of beide)	63,9	77,3	64,2	72,7
de e-sigaret sinds minder dan 6 maanden gebruikt	13,1	19,9	25,1	21,7
niet rookte alvorens de e-sigaret te gebruiken	33,5 (>)	12,0	10,9	11,6
ook tabak rookt	54,7	74,2	77,9	75,5 ←

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2018

Tabel 25 | Gebruikers van de elektronische sigaret: specifieke kenmerken volgens gewest

	Vlaams Gewest	Brussels Gewest	Vaals Gewest	België
Percentage gebruikers van de e-sigaret dat...	%	%	%	%
een zelf te vullen type gebruikt	71,8	81,1	89,4	77,7
e-vloeistoffen met nicotine gebruikt (of beide)	72,4	85,2	70,2	72,7
de e-sigaret sinds minder dan 6 maanden gebruikt	21,8	27,1	20,1	21,7
niet rookte alvorens de e-sigaret te gebruiken	14,9	(!)	6,8	11,6
ook tabak rookt	74,7	79,5	65,5	75,5

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2018

Conclusies gebruik e-sigaret

- Experimenteren lijkt niet per sé te leiden tot regelmatig gebruik + dagelijks gebruik blijft tot op heden relatief beperkt.
- Driekwart combineert de e-sigaret met traditioneel roken (= dual use).
- De e-sigaret wordt gebruikt door alle leeftijden maar vooral tussen 15 en 54 j + populairder bij mannen en mensen met een diploma lager of hoger secundair onderwijs
- Bijna 9 op 10 dampers rookten alvorens te starten met dampen (maar ... bij jongeren is dat maar bijna 7/10)

Cijfers VAD leerlingenbevraging 2017-2018

Bij 34.626 leerlingen uit 62 verschillende scholen

PREVALENTIE, FREQUENTIE EN HOEVEELHEID VAN E-SIGARETTEN

Alle leerlingen	Nooit	77,1%	
	Ooit	22,9%	←
	Laatste jaar	17,0%	
	Laatste maand	6,6%	
	Gestopt tijdens laatste 12 maanden	11,0%	
	Occasioneel	3,7%	
	Regelmatig	2,1%	
	Dagelijks	0,7%	←
Gebruikers laatste mnd	Met nicotine	21,9%	
	Zonder nicotine	54,6%	
	Zowel met als zonder nicotine	23,5%	

Cijfers VAD leerlingenbevraging 2017-2018

Meest voorkomende leeftijd om het te proberen is 16 jaar

GEBRUIK E-SIGARETTEN NAAR LEEFTIJD

	12-14	15-16	17-18
Nooit	89,4%	72,7%	64,5%
Ooit	10,6%	(>) 27,3%	35,5%
Laatste jaar	7,6%	21,9%	28,1%
Laatste maand	2,8%	8,9%	10,7%
Gestopt	4,6%	14,2%	18,7%
Occasioneel	2,0%	5,0%	5,0% (bijna =)
Regelmatig	0,8%	2,5%	4,1%
Dagelijks	0,2%	0,8%	1,5%

Cijfers VAD leerlingenbevraging 2017-2018

Bijna dubbel zoveel jongens als meisjes hebben ooit gedampt

GEBRUIK E-SIGARETTEN NAAR GESLACHT

	Jongens	Meisjes
Nooit	71,7%	84,9%
Ooit	28,3%	(>) 15,1%
Laatste jaar	22,6%	11,2%
Laatste maand	9,8%	(>>) 3,3%
Occasioneel	4,9%	2,5%
Regelmatig	3,3%	0,8%
Dagelijks	1,2%	0,2%

Cijfers VAD leerlingenbevraging 2017-2018

Meer gebruik in B-stroom en in BSO

GEBRUIK E-SIGARETTEN NAAR ONDERWIJSVORM

	A-stroom	B-stroom	ASO	BSO	TSO
Nooit	91,9%	84,9%	81,4%	60,1%	66,2%
Ooit	8,1%	(<) 15,1%	18,6%	(<) 39,9%	33,8%
Laatste jaar	5,6%	11,6%	14,6%	32,3%	26,7%
Laatste maand	2,1%	5,7%	4,9%	13,1%	11,0%
Gestopt	3,3%	6,3%	11,4%	18,1%	17,2%
Occasioneel	1,6%	2,2%	2,5%	7,4%	5,3%
Regelmatig	0,5%	2,7%	0,6%	(<) 6,3%	(>) 3,4%
Dagelijks	0,2%	0,5%	0,1%	2,3%	1,3%

- Minstens af en toe =
wekelijks, < wekelijks en dagelijks

- Evolutie 2014-2019:

2019 (online):	10%
2018 (online):	7%
2017 (tel):	3%
2015 (tel):	2%
2014 (tel):	1,5%

Stichting
tegen Kanker

Dank voor uw aandacht

- **E-mail: sgabriels@kanker.be**
- **Gsm: 0495 63 53 94**
- **Twitter: [@SuzanneGabriels](https://twitter.com/SuzanneGabriels)**